

REGLUR

um breytingu á reglum nr. 692/2001, um ársreikninga lánastofnana.

1. gr.

Í stað núverandi viðauka I komi eftirfarandi:

VIÐAUKI I

Nánari ákvæði um mat á afskriftapörf útlána og annarra skuldbindinga og framsetningu afskriftareiknings útlána, sbr. 57. gr. reglnanna.

Með hliðsjón af gildandi reglum og góðri reikningsskilavenju skal lánastofnun í tengslum við ársuppgjör og árshlutauppgjör meta afskriftapörf vegna útlána og skuldbindinga og bókfæra nauðsynleg framlög í afskriftareikning útlána o.fl. til að mæta líklegu tapi stofnunarinnar miðað við aðstæður á uppgjörstigi. Framlög í afskriftareikning útlána o.fl. skulu samanstanda af sérstökum og almennum framlögum í afskriftareikning útlána o.fl. og skulu færast til frádráttar viðeigandi lið í efnahagsreikningi. Sérhver lánastofnun skal setja sér innri starfsreglur til að fara eftir við mat á sérstökum og almennum framlögum í afskriftareikning útlána og mat á fullnustueignum svo og innri starfsreglur um hvernig staðið skuli að færslu á endanlegum afskriftum útlána.

1) Sérstök afskriftaframlög.

Sérstök framlög eru afskriftaframlög til að mæta áætluðu tapi vegna skuldbindinga lánþega sem á uppgjörstigi eru metnar í sérstakri tapshættu. Lánþegar sem koma skulu til skoðunar í því sambandi eru þeir sem eftirfarandi atriði eiga við um: Vanskil í 3 mánuði eða lengur, greiðslustöðvun, gjaldþrot eða aðrar aðstæður sem skerða gjaldþol eða greiðslugetu og gera það líklegt að ekki verði staðið að fullu við lánsamninga.

Begar skuldbindingar lánþega teljast vera í sérstakri tapshættu skal meta þörfina á að:

- hætta að tekjufæra vexti og þóknanir,
- bakfæra tekjufærða vexti og þóknanir innan reikningstímabilsins, og
- færa sérstök framlög í afskriftareikning útlána o.fl.

Með skuldbindingum lánþega er átt við:

- útlán og endurlán, þar með talda áfallna vexti og þóknanir,
- ábyrgðir lánastofnunar utan efnahags,
- ábyrgðarskuldbindingar lánþega vegna annarra lánþega lánastofnunarinnar, og
- aðrar hugsanlegar skuldbindingar gagnvart lánastofnuninni.

Fjárhæð sérstaks framlags í afskriftareikning útlána skal metið með tilliti til heildarskuldbindinga lánþega og áætlaðs verðmætis tryggingaandlaga. Tryggingaandlög skulu metin með hliðsjón af því verðmæti sem ætla má að fáið fyrir viðkomandi eign við sölu, að teknu tilliti til sölukostnaðar. Sé erfiðleikum háð að meta eign til söluvirðis, t.d. vegna þess að kaupendur eru ekki fyrir hendi, skal leitast við að meta verðmæti tryggingaandlags á annan hátt, t.d. miðað við tekjuvirði eignar eða áætlað framtíðar markaðsvirði. Í þessu samhengi skal taka tillit til reiknaðs vaxtataps (fórnarvaxtataps) stofnunar.

2) Almenn afskriftaframlög.

Almenn framlög eru afskriftaframlög til að mæta tapi sem talið er líklegt miðað við aðstæður á uppgjörstigi vegna annarra skuldbindinga en þeirra sem metnar eru í sérstakri tapshættu, sbr. 1. tölulið hér á undan.

Við mat á almennu framlagi í afskriftareikning skal taka tillit til tapshættu vegna atvinnugreina eða útlánaflokka svo og vegna skuldbindinga einstakra lánþega sem taldar eru í taps-hættu, en miðað við aðstæður á uppgjörssdegi flokkast þó ekki í sérstaka tapshættu, sbr. 1. tölulið hér á undan. Almenn framlög í afskriftareikning útlána skulu einnig metin á grundvelli tapreynslu í útlánastofni og almenns efnahagsástands.

3) Breytingar á lánskjörum útlána.

Við breytingar á lánskjörum, sem hafa í för með sér að virði viðkomandi láns er verulega lægra en virði láns með venjulegum vaxtakjörum, skal færa mismuninn sem töpuð útlán og/eða eftir atvikum til lækkunar á áður bókfærðum tekjum innan reikningsársins. Lánþegar sem samið hafa um breytingar á lánskjörum vegna vanskila, t.d. framlengingar á lánum með skuldbreytingum, skulu metnir sérstaklega með tilliti til tapshættu, sbr. jafnframt tölulið 1 í þessum viðauka.

4) Tillög í sérstakan varasjóð vegna útlánaáættu.

Sé um að ræða að lánastofnun leggi til hliðar vegna tapshættu á skuldbindingum lánþega í framtíðinni vegna aðstæðna sem kunna að eiga sér stað eftir uppgjörssdag, skulu slík framlög ekki færð á afskriftareikning útlána heldur færast á sérstakan eiginfjárreikning sem nefndur skal „varasjóður vegna útlánaáættu“ og sem færist undir eiginfjárlið 8.2, „Varasjóðir“. Tillög í slíkan varasjóð skulu bókfærð til lækkunar á óráðstöfuðu eigin fé.

5) Fullnustueignir.

Eignir stofnunar sem færast á eignalið 4.3 „Fullnustueignir“ skulu færast þar á áætluðu raunvirði og mismunur útláns og áætlaðs virðis yfirtekinnar eignar endanlega afskrifað. Raunvirði skal miðað við þá fjárhæð sem búast má við að fáist fyrir viðkomandi eign við sölu miðað við staðgreiðslu og að teknu tilliti til áætlaðs sölukostnaðar og viðhalds- og endurbóta-kostnaðar.

Sé talið að umtalsverður tími muni líða þar til eign kemst í söluhæft ástand, eða að kaupendur að eign finnist, ber einnig að taka tillit til kostnaðar og tekna af eign fram til áætlaðs söludags að teknu tilliti til áætlaðs vaxtataps stofnunar.

6) Endanlegar afskriftir útlána.

Skuldbindingar lánþega skulu í ársreikningi stofnunar færast sem endanlega töpuð útlán og afskriftareikningur útlána lækkaður tilsvareandi þegar eitthvert af eftirtöldum skilyrðum er uppfyllt:

- við lok gjaldþrotaskipta,
- við skuldaeftirgjöf eða niðurfærslu skulda,
- þegar lánastofnun hefur tekið ákvörðun um lok innheimtuaðgerða, og
- þegar ljóst má vera að útlán er endanlega tapað.

7) Innri starfsreglur.

Sérhver lánastofnun skal setja sér innri starfsreglur til að fara eftir við könnun á útlána-stofni, mati á afskriftaþörf útlána, vaxtafrýstingu afskriftaútlána og endanlega afskrift útlána.

Í innri starfsreglum skal koma fram hvernig staðið skuli að:

- skoðun á einstökum útlánnum og útlánaflokkum með tilliti til hvaða útlán eru í sérstakri tapshættu,

- mati á fjárhæð sérstaks afskriftaframlags vegna skuldbindinga lánþega sem vænta má að séu í sérstakri tapshættu á uppgjörsdegi en sem vegna stærðar koma ekki til sérstakrar skoðunar hjá stofnuninni,
- mati á almennu framlagi í afskriftareikning útlána,
- vaxtafyrstingu afskriftalána og bakfærslu vaxta,
- skuldbreytingum útlána,
- mati á tryggingaandlögum og fullnustueignum,
- endanlegum afskriftum afskriftalána, og
- færslu á afskriftalánum sem samkvæmt ákvæðum þessara reglna skulu færð sem endanlega töpuð í ársreikningi stofnunarinnar, en stjórnendur stofnunar telja ástæðu til að bókfæra áfram í bókhaldskerfum.

2. gr.

Reglur þessar eru settar með tilvísun til 57. gr. og 6. mgr. 66. gr. laga nr. 113/1996 um viðskiptabanka og sparisjóði og 11. gr. laga nr. 123/1993 um lánastofnanir aðrar en viðskiptabanka og sparisjóði. Reglurnar taka gildi þegar í stað.

Fjármálaeftirlitinu, 14. janúar 2002.

Páll Gunnar Pálsson.

Ragnar Hafliðason.